

.....

Housewarming:

Activaties voor
een nieuwe locatie

de
Appel
Amsterdam

07-23 maart 2024

De Appel is onlangs verhuisd van Broedplaats Lely in Nieuw-West naar de Tempel Broedplaats in de Diamantbuurt. In het kader van herontwikkeling en als gevolg van gentrificatie van Nieuw-West zal de Lely Broedplaats worden gerenoveerd. Gelukkig heeft de Appel een onderkomen gevonden voor de komende jaren, in een stad waar de strijd om (betaalbare) huisvesting een collectieve strijd is. Hoe ziet 'een thuis' eruit voor een culturele instelling? En hoe kunnen we dat samen opwarmen voor de komende jaren? We willen het nieuwe seizoen van de Appel graag samen beginnen en op zowel poëtische als praktische manieren nadenken over onderwerpen als land en huisvesting.

De belangrijkste thema's waar de Appel zich de komende jaren mee bezig zal houden zijn huisvesting, *grassroot*- (kunst)economie en *governance*. De toon en inhoud van de tentoonstellingen en live-activiteiten zijn gebaseerd op de behoefte om lering te trekken uit lokale en internationale ervaringen met het collectiviseren van land en huisvesting. We willen leren hoe gemeenschappen, kunstenaars en instellingen hiermee omgaan.

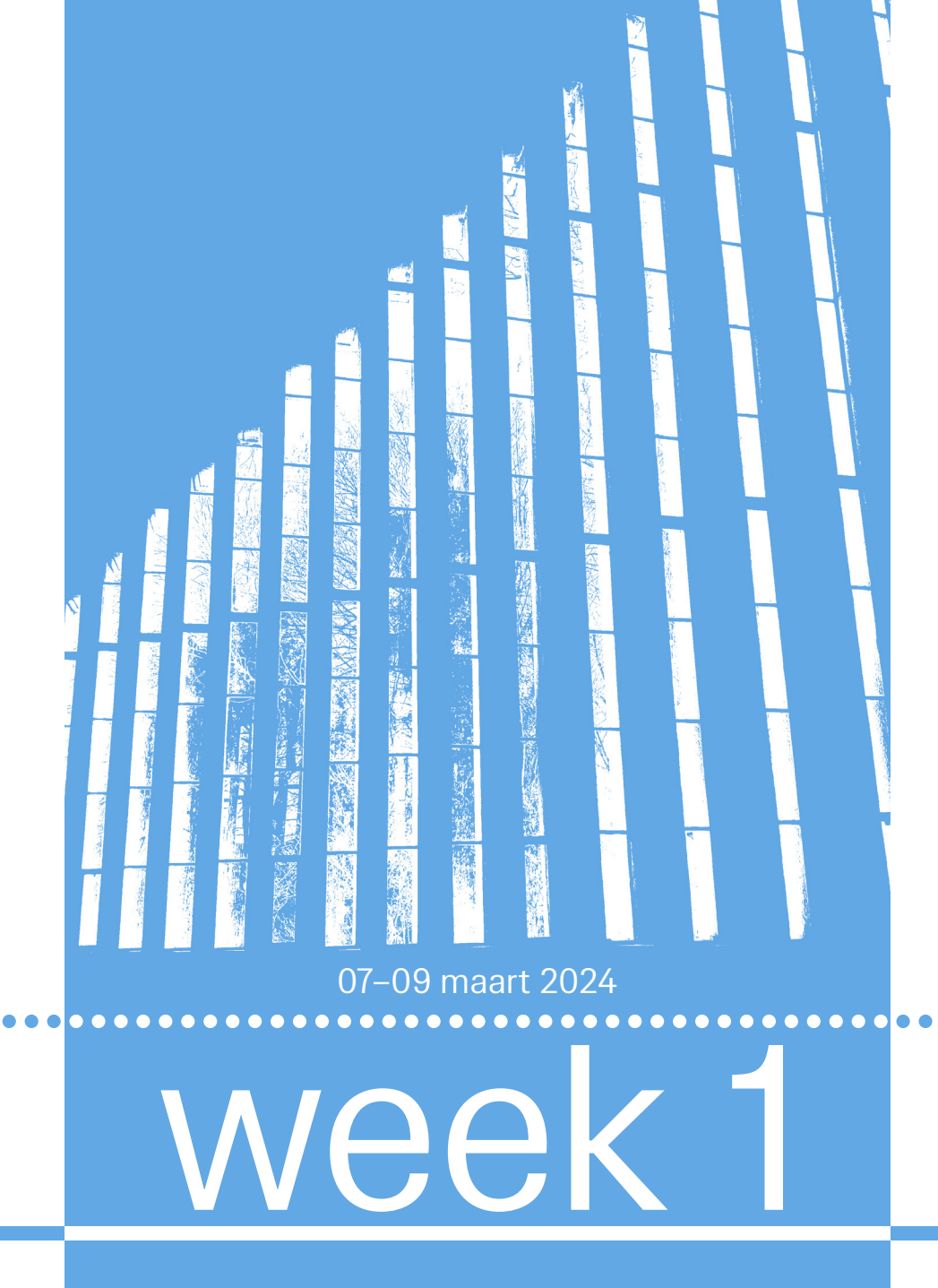
Land (grond) is een belangrijke parameter in de strijd tegen de milieucrisis, onbetaalbare huisvesting, landjepik en vele andere zaken. In de huidige context van het late kapitalisme wordt grond omgezet in handelswaar. We zien politieke en sociale bewegingen over de hele wereld die vechten voor vrije en eerlijke toegang tot land en zijn hulpbronnen. Kunstenaars hebben het voortouw genomen in deze strijd en nemen eraan deel door te experimenteren met gedeeld eigendom en verschillende vormen van gemeengoed.

Het *Housewarming*-programma zit vol optredens, screenings en gesprekken. De sporen van de live-activiteiten, performances en kunstwerken die te zien zijn tijdens het openingsprogramma zullen achterblijven voor de bezoekers die tijdens reguliere openingstijden een kijkje willen nemen bij de Appel.

Kunstenaars en sprekers:

Alina Lupu
Andrea Verdecchia
Aylin Kuryel & Firat Yücel
Ludovica Carbotta
Dimitris Chimonas
Francisca Khamis Giacomani
Ivo schmetz
Jumana Emil Abboud
Marije Baalman
Marina Christodoulidou

Mercedes Azpilicueta
Natascha Sadr Haghighian
Natasha Hulst
Pam Virada
Raoni Muzho Saleh
Siwar Kraytem met Alev Ersan
en Betül Aksu
Wouter Stroet
Yannesh Meijman

07-09 maart 2024

week 1

Donderdag, 07 maart 2024

18:00–18:30   *A Happy Ending, deel IV: A Dweller's Longing*, 2024
Performance door Jumana Emil Abboud

De kunstenaar wil een volksverhaal oproepen van negen of negenhonderd jaar geleden, een verhaal uit Palestina, en uit de wereld. Een verhaal dat door de wereld van vandaag wordt verworpen. Abboud's verhalen komen voort uit verschillende bedreigde waterbronnen in Palestina en de overgeërfde verhalen die ze door de tijd heen hebben geïnspireerd. Wat zich ontvouwt, terwijl de kunstenaar ons door het natuurlijke landschap leidt, is een gelaagd gedicht dat onderwerpen als wateroverlevering, mythe, metafoor, verbeelding en publieksparticipatie omvat. Allen in reactie op de complexiteit van hedendaagse menselijke en meer-dan-menselijke verwickelingen.

18:30–19:00   *Salía de la tierra* [It came out of the earth], 2024
Performance door Mercedes Azpilicueta

De artistieke praktijk van Mercedes Azpilicueta brengt verschillende figuren samen uit het verleden en het heden, die het kwetsbare of collectieve lichaam aankaarten vanuit een decoloniaal feministisch perspectief. In vloeiende, associatieve verbanden confronteert ze starre verhalen uit de geschiedenis in een poging deze te ontmantelen en ruimte te maken voor affectieve en dissidente stemmen. Zodoende uit haar werk zich in performatieve en sculpturale installaties, geïnspireerd door speculatieve en fictieve Latijns-Amerikaanse literatuur, neobarokke kunstgeschiedenis, hedendaagse populaire cultuur en nieuw materialistische theorie. In *Salía de la tierra* initieert Mercedes een reiniging van het gebouw met salie, laurier en rozemarijn. De Ruda-plant zal ook in de geest aanwezig zijn. De kunstenaar leest een brief voor aan de genodigden, die gedichten, verwijzingen naar performances uit het archief en muziek bevat. Als overblijfsel van de performance zal een altaar, samengesteld door het team van de Appel, worden achtergelaten in de tentoonstellingsruimte.

19:30–20:00   *Tweede deel | A Happy Ending, deel IV: A Dweller's Longing*
Performance door Jumana Emil Abboud

Zaterdag, 09 maart 2024

18:00–18:30

Caer Ascendiendo [Fall Ascending], 2023

Performance door Francisca Khamis Giacomani met performers Sancha Meca Castro en Nara Gonçalves

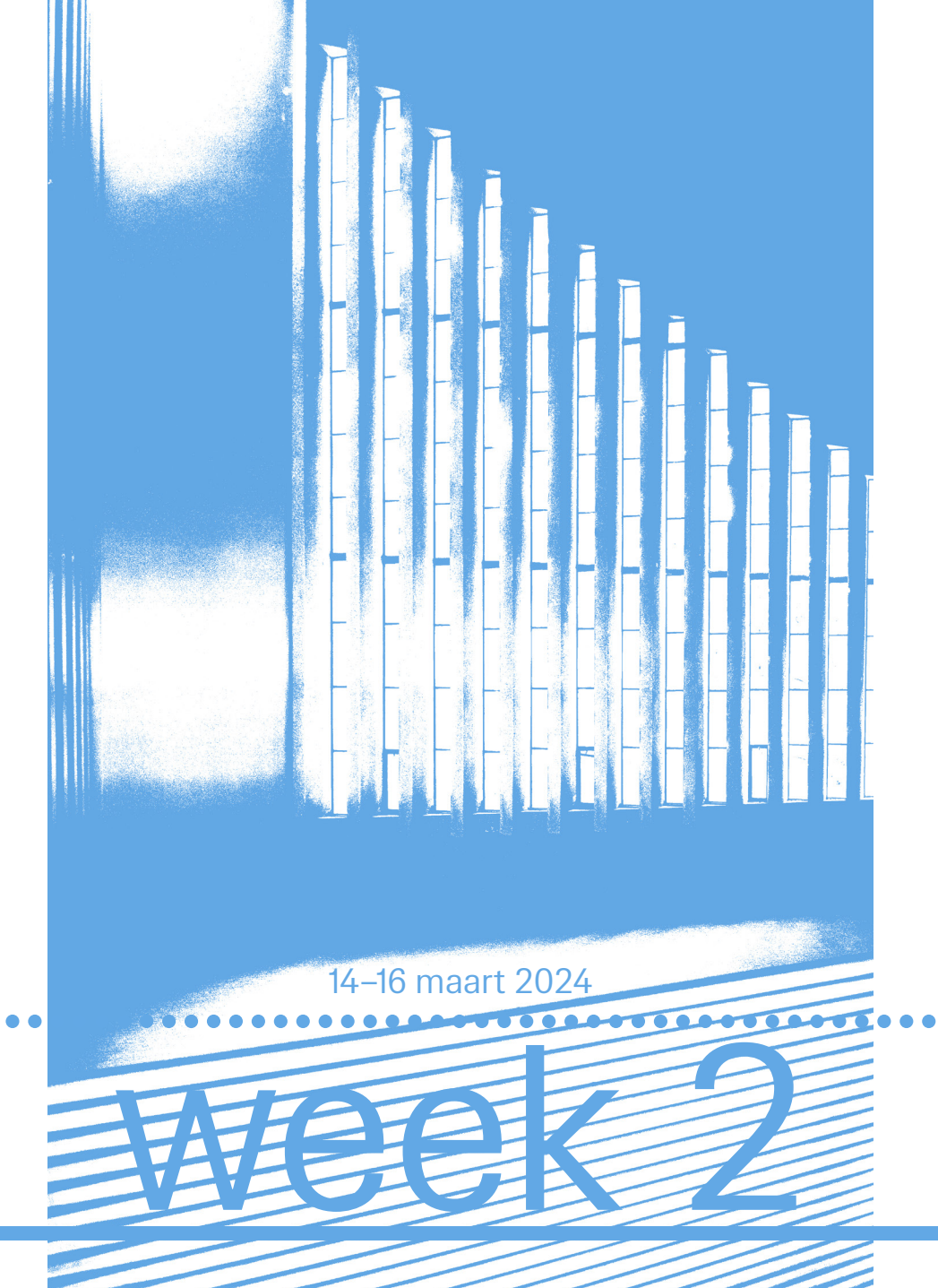
Twee performers ontvouwen een object in reactie op een reeks instructies. Binnen deze instructies vormt zich een verhaal – het verhaal van de migratie van de familie van de kunstenaars van Palestina naar Chili, met de nadruk op de connectie met de textielindustrie; door de creatie van een parachute. De parachute werd gemaakt door de vader en broer van de kunstenaar en als pakket naar haar opgestuurd. De parachute blijft tijdens het *Housewarming* programma in de Appel.

19:00

TRANS(IN) MOAN(IN)

Participatieve performance door en met choreograaf Raoni/Muzho Saleh in samenwerking met componist Abel Kroon

Hoe leren we om intiem met elkaar te worden door ons gezamenlijk te laten horen, ongeacht het verschil van onze beschikkingen? Deze performance dient als een manier om gemaakt en 'ongemaakt' te worden door het geluid van de *transmoan*, een eigenzinnig geluid dat de rauwe emotie van de 'analoge' kreun combineert met de stuwende kracht van een technobeat. "Waywardness" (eigenzinnigheid) is een term die door Saidiya Hartman werd gemunt, gebruikt in context van de "waywardness als de sociale poësis die de onteigenden in stand houdt". Door het uiten van de *transmoan* oefent de kijker en deelnemer het 'overlopen in elkaar' en het 'lekken uit de scheuren van veronderstelde, solide subjectiviteit. Met een wild gekreun voegt men het verhaal van de dwalende paden in. De *transmoan* kan gebruikt worden als een artistiek kader waarin je met elkaars geesten praat en kan het onmogelijke verkennen met onze klinkende relationaliteit.

14-16 maart 2024

week 2

Donderdag, 14 maart 2024

14:00–17:00 *Monowe*, 2024
Herhaalde videovoorstellingen door Ludovica Carbotta,
64 min., Italiaans met Engelse ondertiteling

17:00–18:00 Gesprek tussen Ludovica Carbotta en
Huib Haye van der Werf

In het gerechtsgebouw van *Monowe*, een stad bewoond door slechts één persoon, is een proces aan de gang waarin deze enige burger de beklaagde is, maar tegelijkertijd ook rechter, aanklager, advocaat, getuige en slachtoffer. *Monowe* is een denkbeeldige stad, een stadsmodel gecreëerd voor één individu. De vorm van de gebouwen en infrastructuur vertelt over de erfenis van een catastrofaal verleden en de mogelijkheid om in de toekomst te overleven. *Monowe* vertegenwoordigt de staat van isolatie van het hedendaagse individu, het resultaat van externe dynamieken en strategieën van zelfbescherming. De bewoonde ruimten zijn fysieke plaatsen, architecturen met specifieke functies: het huis, het museum, de wachttorens, het gerechtsgebouw, maar ook abstracte plaatsen, metaforen voor delen van het lichaam waarin de bewoner diens innerlijkheid confronteert. Het ontvouwen van de rechtszaken, geformuleerd zoals de inwoner zich herinnert ze gehoord of gezien te hebben, neemt ons mee door de verschillende stadia van diens bestaan in de stad *Monowe*.

Vrijdag, 15 maart 2024

14:00–18:30 Vertoningen van korte films uit het *Collectief Eigendom*

18:30–19:00 Talk door Ivo schmetz over het *Collectief Eigendom*-project

19:00–20:30 Paneldiscussie over het onderwerp met Natasha Hulst,
Andrea Verdecchia en Marije Baalman

Collectief Eigendom is een webdocumentaire over het gelijknamige onderwerp. Het project (een combinatie van video, audio, fotografie en tekst) portretteert mensen en organisaties die gebruik maken van een collectieve eigendomsconstructie voor onder andere huisvesting, vrije ruimten,

landbouw, natuur, energie en zorg. Het is zowel een inspiratiedocument als een archief en een handleiding voor iedereen die geïnteresseerd is in het concept van collectief eigendom en de coöperatieve beweging.

Het panel zal na de vertoningen ingaan op de ingrediënten die volgens hen nodig zijn om een werkende coöperatie te laten slagen, evenals op de verschillende modellen van coöperaties en de verscheidene vormen van samenwerken (en samenleven).

Zaterdag, 16 maart 2024

15:00–16:00 Participatieve performance met Dimitris Chimonas

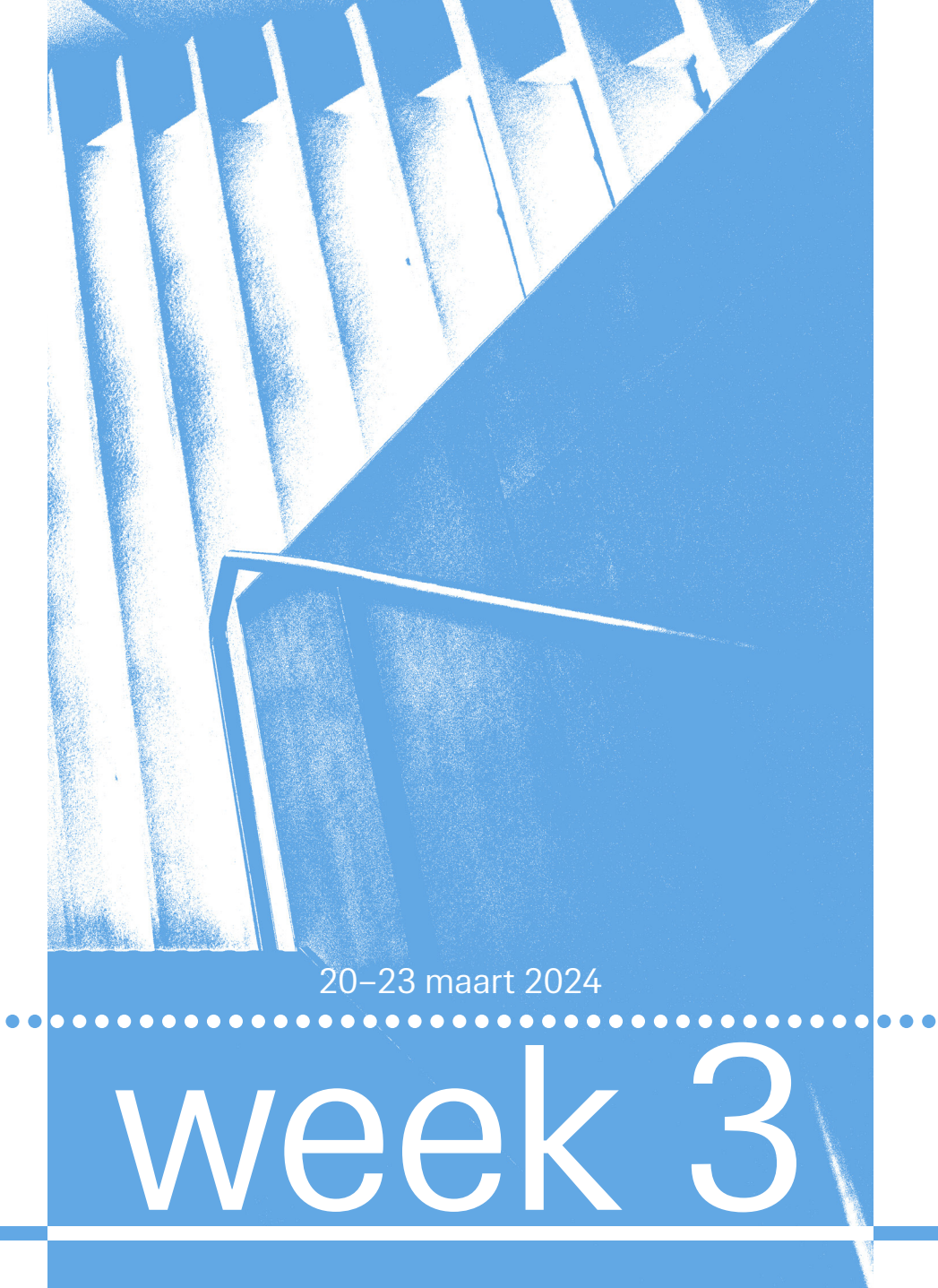
16:30–17:30 *The Broken Pitcher*, 2022
Filmvertoning door Natascha Sadr Haghighian en
Marina Christodoulidou, 69 min., Meertalig met
Engelse ondertiteling

17:30–18:30 Gesprek met Marina Christodoulidou,
Natascha Sadr Haghighian en Dimitris

De film volgt de effecten van financialisering en bezuinigingen en behandelt een concreet geval: Een cruciale vergadering bij een bank, waarbij onderhandeld wordt over de uitwinning van een familiehuis in Larnaka, Cyprus in 2019. Geïnspireerd op Abbas Kiarostami's film *First Case, Second Case* (1979, Iran), wordt de gefilmde heropvoering van de bankvergadering getoond aan mensen met verschillende achtergronden die de vraag wordt gesteld: "Wat moeten de bankmedewerkers volgens jou doen?". De antwoorden omvatten perspectieven van mensen uit verschillende belangengroepen in Cyprus en daarbuiten, waaronder huisvestingsrechtenactivisten in Barcelona, Berlijn en Beiroet, personen die op vergelijkbare wijze door dit beleid worden getroffen, publieke figuren, advocaten, economen en kunstenaars. Onteigening is een van de bezuinigingsmaatregelen die de Trojka (de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank en het Internationaal Monetair Fonds) de Cypriotische regering oplegde na de financiële crisis in 2012. *The Broken Pitcher* situeert de zaak in relatie tot de koloniale geschiedenis van financiën, schulden en eigendom en zoekt naar mogelijkheden om het script van de interactie ermee te veranderen.

Als inleiding op de vertoning van *The Broken Pitcher* nemen we deel aan een opwarmsessie om onszelf voor te bereiden op het aannemen van

de rol van 'spect-actors'. Deze door Augusto Boal geïntroduceerde term verwijst naar toeschouwers die actief omgaan met hun drang om de realiteit waarin ze leven te onderzoeken, analyseren en opnieuw vorm te geven. Deze sessie fungeert als een uitnodiging voor het publiek om over te stappen van passieve toeschouwers naar actieve deelnemers. Als onderdeel van de Appel's housewarming, en omlijst door tools die gebruikt zijn voor *The Broken Pitcher*, wordt een serie participatieve spellen gefaciliteerd door kunstenaar en dramaturg Dimitris Chimonas.

20–23 maart 2024

week 3

Woensdag, 20 maart 2024

13:30–17:30   Mourning Sociality: ter ere van professionele
rouwenden over de hele wereld
Participerend evenement door Raoni/Muzho Saleh

Mourning Sociality is een ceremonie gefaciliteerd door choreografe Raoni/Muzho Saleh, die socialisatie centraal stelt door middel van de collectieve praktijk van rouw. Het is een 4 uur durend participatief evenement dat het collectief samenkomen eert door middel van kreunen en rouwen als een uiting van liefde voor het verlies. In deze ruimte staat het verdriet centraal dat gepaard gaat met het geweld van de koloniale psyche en structuren. De bedoeling van deze bijeenkomst is om collectief te oefenen in het liefhebben van ons gebroken hart zonder iets te hoeven repareren. In deze ruimte worden jammerende en klagende ritmes aangemoedigd door andere trillende stemmen zodat we niet hoeven te lijden in eenzaamheid en gevoelloosheid.

Iedereen is welkom om deel te nemen aan dit gemeenschappelijke moment, maar vanwege de beperkte capaciteit is reserveren noodzakelijk. Dit kan door een email te sturen naar rsvp@deappel.nl.

18:00–18:30   *Caer Ascendiendo* [Fall Ascending], 2023
Performance door Francisca Khamis Giacomani met
performers Sancha Meca Castro en Nara Gonçalves

Twee performers ontvouwen een object in antwoord op een reeks instructies. Binnen deze instructies ontvouwt zich een verhaal – het verhaal van de migratie van de familie van de kunstenaars van Palestina naar Chili, met de nadruk op de connectie met de textielindustrie, specifiek door de creatie van een parachute. De parachute werd gemaakt door de vader en broer van de kunstenaar en als pakket naar haar opgestuurd. De parachute blijft in de Appel tijdens het *Housewarming* programma.

Donderdag, 21 maart 2024

18:00–19:30

Still in my Quotidian

Lezing door Siwar Kraytem in gesprek met Betül Aksu en Alev Ersan

Deze lezing en performance gaat over taal als confronterend middel. Het stelt taal aan de orde in relatie tot kwesties van privileges, hiërarchie en precariteit, reflecteert op meertaligheid en de samenleving en op instrumenten voor sociale onderhandeling. De performance is een soort langverwachte 'housewarming' voor de vreemdeling in Amsterdam. Terwijl één (van de) kunstenaar zijn verblijfsvergunning krijgt om hier nog twee jaar te blijven, vragen ze zich af wat het betekent om in Amsterdam te blijven, ruimte te vinden en hun taal de ruimte te laten opeisen.

Siwar ontmoette Alev en Betül online in 2023, als onderdeel van hun huidige deelname aan BAK's *fellowship voor Situated Practice*. Kort daarna vormden ze een werkgroep genaamd 'Yaani', geïnspireerd op het gemeenschappelijke woord in het Arabisch en Turks. Alev en Betül zullen met Siwar in gesprek gaan over saamhorigheid, vervreemding en vertrouwdeheid als onderdeel van hun voortdurende discussie over taal.

N.B. De reis van Alev en Betül wordt vergoed door BAK, Basis voor Actuele Kunst.

Vrijdag, 22 maart 2024

10:00–16:00

The Diver, 2004

Vertoning door Jumana Emil Abboud, 6 min., loop

Deze video vertelt het verhaal van een duiker die anoniem (onbekend geslacht, naam en nationaliteit) en op een eindeloze zoektocht is om 'Heart' te vinden. De plaatsen die de duiker bezoekt zijn ook naamloos en worden alleen "aarde, zee, lucht en sneeuw" genoemd. Het zijn niet-opgeëiste gebieden waar de duiker doorheen gaat op diens zoektocht naar 'Heart'. Door het duikpak te gebruiken als de ultieme sluier, vermomming of als afweermechanisme, is de wereld van de Duiker (net als diens identiteit) enigszins dubbelzinnig, onbekend en niet opgeëist.

10:00, 12:00

Kunstschooldagen

18:00–19:15   *Translating Ulysses*, 2023
Filmvertoning door Aylin Kuryel en Firat Yücel, 71 min.,
Nederlands en Turks met Engelse ondertiteling

19:30–20:30   Gesprek met Aylin Kuryel en Firat Yücel

Kawa Nemir is als een wandelend woordenboek van de Koerdische taal. Telkens als hij een nieuw woord of een idioom hoort, noteert hij het, om het niet meer te vergeten. Hij beschouwt de Koerdische taal als zijn thuis en zwerft van de ene ballingschap naar de andere. Maar hoe zet je dit collectieve geheugen op papier? Met zijn enorme, oneindige reeks woorden, symbolen en antikoloniale weerklank wordt *Ulysses* van James Joyce een obsessie voor hem. Een vertaling die alle Koerdische woorden en uitdrukkingen zou bevatten die hij door de jaren heen had verzameld. Uitgeput door de politieke vervolgingen en het taalverbod ontvlucht hij Turkije en zoekt hij zijn toevlucht in het voormalige huis van Anne Frank in Amsterdam, dat nu dienstdoet als verblijf voor verbannen schrijvers. Zal het hem lukken de vertaling van *Ulysses* af te maken en te publiceren?

Zaterdag, 23 maart 2024

14:00–18:00   *A Collision with The Past*, 2021
Looping audio essay door Alina Lupu

Dit audio essay kwam tot stand op uitnodiging van de samenwerking tussen The Input Party en het Instituut voor Sociale Geschiedenis in Amsterdam (IISG). Tijdens het bezoek aan het IISG werd Alina gegrepen door foto's van het kraakpand De Kalenderpanden. In opdracht van Ja Ja Ja Nee Nee Radio, als onderdeel van onze serie 'Near Histories' (samengesteld door Radna Rumping) begon zij aan een onderzoek dat meer dan een jaar zou duren. De Kalenderpanden zijn een voormalig kraakpand in Amsterdam-Oost. Het kraakpand was actief tussen 1996 en 2000 en werd na de ontruiming omgebouwd tot meerdere luxe lofts. Het essay maakt gebruik van archiefmateriaal dat de krakers uit die tijd beschikbaar stelden: een gedocumenteerde tijdlijn van zowel het kraken als de ontruiming. Het probeert ook aan te geven hoe de praktijk van het kraken is veranderd in de afgelopen decennia, sinds het kraakverbod van 2010, en laat zien hoe je twee decennia later nog steeds toegang kunt krijgen tot het Kalenderpandengebouw. Tijdens het samenstellen van het stuk, tussen november 2020 en november 2021, ervoer

de kraakbeweging een ervaring als huisvestingspraktijk in Amsterdam. De Kalenderpanden zijn gekoppeld aan het pas gekraakte Hotel Mokum, een pand aan de Spuistraat 59 en een aan de Ringdijk 8, beide gekraakt door de Anarcha Feminist Group Amsterdam.

18:00   Vertoningen van *Kraaiennest Blijft* en *Hotel Mokum*

18:45–19:45   Gesprek tussen Yannesh Meijman,
Wouter Stroet en Alina Lupu

Kraaiennest Blijft, 2022

Film van Wouter Stroet, 5 min., Nederlands/Engels met Engelse ondertiteling
Door middel van fotogrammetrische beelden verkent *Kraaiennest Blijft* de structuren van een schijnbaar verlaten Grand Café in de Nederlandse stad Groningen. Het stuk assembleert verbrijzelde interieurs van – op het eerste gezicht – ongebruikte ruimtes. Fragmenten van een gesprek met voormalige dakloze studenten onthullen dat het pand in werkelijkheid verre van leeg staat en laten zien dat er een alternatief bestaat.

Hotel Mokum, 2023

Film door Yannesh Meijman, 30 min., Nederlands met Engelse ondertiteling
Hotel Mokum is een documentaire over een collectief dat op 16 oktober 2021 het verlaten Hotel Marnix in hartje Amsterdam kraakte. In zes weken tijd transformeerde het collectief het hotel in een thuis, een zelfverklaarde vrije ruimte en een oase in een stad die wordt gesmoord door hyper-gentrificatie. Op het hoogtepunt van zijn populariteit werd Hotel Mokum stopgezet onder het mom van brandveiligheid. Het verhaal van Hotel Mokum is geworteld in protest: tegen zowel de huisvestingscrisis en de kosten van levensonderhoud, als tegen de criminalisering van kraken in 2010 die leidde tot de ontruiming van meer dan 300 kraakpanden in Amsterdam alleen. De film combineert documentairebeelden, archiefmateriaal en gereconstrueerde scènes tot een complex en intiem portret van een hoopvol collectief en de stad die ze proberen terug te winnen.

Sporen en kunstwerken in de tentoonstellingsruimte

Pam Virada

Descendants (spine x) serie, kleikralen, 2021–heden

Deze serie doorlopende serie reageert op verschillende architecturale ruimtes, als integraal onderdeel van het doorlopende onderzoek van de kunstenaar naar Feng Shui; een voorouderlijke kennis die oorspronkelijk diende als een mechanisme voor vrouwen en boeren om te navigeren binnen het confucianisme. Het werk, dat lijkt op een zonnenvanger, weerspiegelt en reageert op de beschikbare lichtbronnen in de ruimte, waaronder zonlicht en het licht van de projector die met elkaar zijn verweven tot constellaties. Dit proces omvat overblijfselen en ruïnes van de geschiedenis, wat resulteert in een tapijt van vermenigvuldigde tijdperken en gebroken zones.

Wouter Stroet

Stenen voor de Diamantbuurt (Stones for the Diamantbuurt),
Tegels (270 × 60 cm) en Video (9 min.), 2024

Afgelopen zomer heeft de gemeente Amsterdam deze tegels geplaatst op de hoek van de Bethaniënstraat op de Amsterdamse Wallen. Het bouwwerk, bedoeld als pilot die mogelijk op verschillende plekken in de stad kan worden ingezet, is speciaal ontworpen om te voorkomen dat straatdealers op de hoek gaan staan. De tegels zijn een onderdeel van de 'hostile architecture' die steeds prominenter wordt in Amsterdam. De wandeling door de stad (verwijzend naar het werk van Francis Alys) onthult de dynamiek en geschiedenis van de stad zelf, in dit geval hoe de openbare ruimte, die gemeenschappelijk zou moeten zijn, gecontroleerd, geconditioneerd en vijandig wordt.

Andere sporen die na de voorstellingen in de ruimte zijn achtergebleven zijn ballonnen met een oog erop getekend door Jumana Emil Abboud. Dit beeld komt overeen met een van de volksverhalen in haar voorstelling over zielen gevangen in potten. Een ander spoor is een parachute uit de performance van Francisca Khamis Giacomani, evenals een altaar van de kunstenares Mercedes Azpilicueta, die de leden van de Appel's team vroeg om speciale objecten bij te dragen die hen aan hun verschillende huizen doen denken. Een ander spoor is een fragment uit de documentaire *Translating Ulysses*: de vijfde aflevering van de film van Aylin Kuryel en Firat Yücel, waarin een verbannen vertaler op zoek gaat naar een huis in Amsterdam.

de Appel is
Noor Abuarafeh
Melissa Appleton
Jesse Blaauw
Nell Donkers
Jacquine van Elsberg
Lucie von Eugen
Jan van Geem
Monika Georgieva
Jan-Pieter 't Hart
Ka-Tjun Hau
Matt Hinkley
Mylan Hoezen
Lara Khaldi
Brechtje Krah
Maria Nolla
Sofia Patat
David Smeulders
Sophie Soobramien
Chala Itai Westerman

Productieondersteuning
Sjoerd Tim & team
(installatie)
Özgür Atlagan

Raad van Toezicht
Bart Beekman (Chair)
Jelle Miedema (Treasurer)
Ansuya Blom
Chiara de Cesari
Sjaron Minailo

Grafisch Ontwerp
Bardhi Haliti &
Zuzana Kostelanská

Gedrukt bij
Terry Bleu

de Appel wordt structureel
ondersteund door

Stichting de Appel
Tolstraat 160
1074 VM Amsterdam

+31 (0) 2 06 25 56 51
info@deappel.nl
www.deappel.nl

U bent welkom bij
de Appel:
woensdag t/m zaterdag
14:00–20:00

Toegangsprijzen:
Volwassenen: € 6
(voor het gehele
Housewarming-
programma)
Studenten: € 3
0 t/m 18 jaar: gratis
We accepteren ICOM en
Museumkaart.

